

Ti, kteří stojí za Izraelem, budou stát za Izraelem u soudu

Úvod

Od 2. března 2025 uvalil Izrael na Gazu úplnou blokádu, která zamezila veškeré humanitární pomoci, včetně potravin, vody a zdravotnických potřeb, což vedlo ke katastrofálním následkům, včetně rozšířeného hladovění, úmrtí a kolapsu zdravotnických systémů. Zprávy popisují děti vychrtlé na kost, připomínající ty, kteří byli osvobozeni z nacistických koncentračních táborů, a nemocnice, které nejsou schopny léčit pacienty kvůli nedostatku zásob. Tyto činy, označené Amnesty International za genocidu a podpořené nedávným průzkumem odborníků na genocidu, porušují mezinárodní humanitární právo (IHL), židovské právo (halachu) a preventivní opatření nařízená Mezinárodním soudním dvorem (ICJ) v roce 2024. Případ genocidy, který Jihoafrická republika podala proti Izraeli u ICJ v prosinci 2023, je podpořen důkazy o *actus reus* (fyzickém činu) a *mens rea* (úmyslu) podle Úmluvy o genocidě z roku 1948. Právní a morální povinnosti podle Úmluvy o genocidě a rámce odpovědnosti za ochranu (R2P), posílené americkým zákonem o zahraniční pomoci, zdůrazňují globální imperativ zabránit genocidě, „zločinu zločinů“. Tato esej rozvádí tyto porušení, příkazy ICJ a důkazy podporující případ Jihoafrické republiky, zdůrazňuje, že politici vůdci, kteří nadále podporují Izrael navzdory silným důkazům probíhající genocidy, mohou čelit obvinění z napomáhání a podněcování genocidy a válečných zločinů podle mezinárodního a domácího práva, a podtrhuje hluboký morální a historický význam této krize.

Porušení mezinárodního práva

Mezinárodní humanitární právo, řízené Ženevskými úmluvami z roku 1949, dodatkovými protokoly a obvyklým IHL, stanovuje jasné standardy pro ochranu civilistů během ozbrojených konfliktů. Činy Izraele v Gaze porušují několik základních principů:

1. Ochrana civilistů a zákaz hladovění:

- Čtvrtá Ženevská úmluva (článek 27) nařizuje humánní zacházení s civilisty a zakazuje činy způsobující zbytečné utrpení. Článek 54 Dodatkového protokolu I a obvyklé IHL (pravidlo 53 ICRC) výslovně zakazují hladovění civilistů jako způsob vedení války. Římský statut Mezinárodního trestního soudu (ICC) klasifikuje úmyslné hladovění jako válečný zločin (článek 8(2)(b)(xxv)).
- Blokáda Izraele, která od března 2025 blokuje všechny potraviny, vodu a zdravotnické zásoby, bez rozdílu cílí na 2,3 milionu civilistů v Gaze, což vede k dokumentovaným úmrtím z hladovění a těžké podvýživě, jak uvádí Amnesty International (2025). To představuje genocidu, jak potvrdila Amnesty International a průzkum odborníků na genocidu, kteří tvrdí, že úmyslné odepření splňuje kritéria Úmluvy o genocidě (Amnesty International, 2025; Průzkum odborníků na genocidu, 2024).

2. Povinnost usnadnit humanitární pomoc:

- Článek 70 Dodatkového protokolu I a pravidlo 55 ICRC vyžadují, aby strany umožnily rychlou a neomezenou humanitární pomoc civilistům. Celkový zákaz pomoci ze strany Izraele, včetně konvojů financovaných USA, porušuje tuto povinnost, přičemž UNRWA hlásí, že do Gazy nepřichází žádná pomoc po dobu více než 14 týdnů (Situační zpráva UNRWA č. 172, 2024).

3. Kolektivní trest:

- Článek 33 Čtvrté Ženevské úmluvy zakazuje kolektivní tresty. Blokáda trestá celou populaci Gazy za činy Hamásu, což představuje válečný zločin, jak zdůraznila Human Rights Watch (2023).

4. Zákon o zahraniční pomoci USA (část 620I):

- Část 620I zakazuje vojenskou pomoc zemím omezujícím humanitární pomoc USA. Blokáda Izraele vůči pomoci financované USA, jak dokumentuje uniklý dokument ministerstva zahraničí (DAWN, 2025), porušuje tento zákon, přičemž zákonodárci jako senátor Bernie Sanders volají po pozastavení vojenské pomoci (Sanders, 2024). To odráží morální a právní imperativ zabránit genocidě, v souladu s výzvou Úmluvy o genocidě k akci proti těmto zločinům.

Porušení židovského práva (halacha)

Židovské právo, neboli halacha, založené na Tóře, Talmudu a rabínských výkladech, zdůrazňuje etické chování, i během války. Klíčové principy zahrnují:

1. Pikuach nefesh:

- Princip *pikuach nefesh* (záchrana života), zakořeněný v Talmudu (Yoma 85b), upřednostňuje zachování lidského života před téměř všemi ostatními příkazy. Blokáda, způsobující hladovění a smrt, je v přímém rozporu s tímto principem, protože zbytečně ohrožuje životy civilistů.

2. Zákony války (*Din milchama*):

- Maimonides v *Mišne Tóře* (Zákony králů a jejich válek 6:7) stanoví, že během obléhání musí zůstat jedna strana otevřená, aby civilisté měli přístup k základním potřebám, čímž se zakazuje úplná blokáda. Úplná blokáda Izraele, která blokuje všechny vstupní body, porušuje toto pravidlo a způsobuje rozsáhlé utrpení mezi nebojujícími, včetně dětí, jak uvádí OHCHR (2025).

Jako stát, který se identifikuje s židovskými hodnotami, činy Izraele odporují etickým příkazům halachy, zejména *pikuach nefesh*, který vyžaduje upřednostnění zachování života.

Porušení preventivních opatření ICJ

ICJ v případě genocidy Jihoafrické republiky proti Izraeli vydal v roce 2024 závazná prozatímní opatření k prevenci genocidy a zajištění humanitárního přístupu:

- **26. ledna 2024:** Nařídil Izraeli, aby zabránil činům podle článku II Úmluvy o genocidě, včetně zabíjení, způsobování vážných škod a vytváření podmínek vedoucích k fyzickému zničení, a zajistil humanitární pomoc (Rozkaz ICJ, 2024).

- **28. března 2024:** Vzhledem ke zhoršujícím se podmínkám, včetně hladomoru, ICJ zopakoval potřebu neomezené humanitární pomoci po celé Gaze (Rozkaz ICJ, 2024).
- **24. května 2024:** Nařídil Izraeli zastavit vojenskou ofenzívu v Rafahu a zajistit podmínky, které nevedou k fyzickému zničení Palestinců, s důrazem na neomezený přístup k pomoci (Rozkaz ICJ, 2024).

Úplná blokáda Izraele od března 2025, která blokuje veškerou pomoc a vede k hladovění, je v přímém rozporu s těmito příkazy. Prohlášení izraelských představitelů, jako například ministra financí Bezalela Smotriche z dubna 2025, že „ani zrnko pšenice nevstoupí do Gazy“ (Middle East Eye, 2025), naznačují nedodržování, což posiluje případ Jihoafrické republiky.

Právní povinnosti podle Úmluvy o genocidě

Úmluva o prevenci a trestání zločinu genocidy z roku 1948 ukládá státům specifické povinnosti zabránit genocidě a trestat ji, definovanou jako činy spáchané s úmyslem zničit, zcela nebo částečně, národní, etnickou, rasovou nebo náboženskou skupinu (článek II). Klíčové povinnosti zahrnují:

1. Prevence (článek I):

- Státy musí přijmout všechna opatření v rámci svých možností, aby zabránily genocidě, včetně diplomatických, ekonomických a vojenských akcí k zastavení probíhajících genocidních činů. Rozhodnutí ICJ z roku 2007 v případě *Bosna v. Srbsko* objasnilo, že státy musí jednat, pokud mají vliv na aktéry páchající genocidu, například prostřednictvím dodávek zbraní nebo politické podpory (ICJ, 2007).
- V Gaze musí státy poskytující vojenskou nebo ekonomickou pomoc Izraeli, jako jsou USA, Velká Británie a Německo, zajistit, aby jejich podpora nepodporovala genocidu. Nečinnost riskuje porušení této povinnosti.

2. Trest (článek III):

- Státy musí stíhat nebo vydat osoby odpovědné za genocidu, včetně spolupachatelství (článek III). To se týká izraelských představitelů, jak dokládají zatykače ICC vydané v listopadu 2024 za hladovění jako válečný zločin (ICC, 2024).

3. Neúčast na zločinu (článek III(e)):

- Státy nesmí být spoluvinní na genocidě, včetně poskytování zbraní nebo podpory aktérům páchajícím genocidní činy. Země dodávající zbraně Izraeli riskují spoluvinu, pokud tyto zbraně podporují blokádu (Amnesty International, 2025).

4. Jurisdikce a spolupráce (články V-VI):

- Státy musí přijmout domácí legislativu k vymáhání úmluvy a spolupracovat s mezinárodními tribunály, jako jsou ICJ a ICC. Případ Jihoafrické republiky, podporovaný více než 30 státy, odráží tuto spolupráci a tlačí na ICJ, aby Izrael zodpovídal (Tisková zpráva ICJ, 2025).

Právní povinnosti podle odpovědnosti za ochranu (R2P)

Odpovědnost za ochranu, schválená Valným shromážděním OSN v roce 2005 (Výsledek světového summitu, odstavce 138-139), ukládá státům povinnost chránit obyvatelstvo před

genocidou, válečnými zločiny, etnickými čistkami a zločiny proti lidskosti. R2P zahrnuje tři pilíře:

1. Pilíř I: Odpovědnost státu:

- Každý stát musí chránit své obyvatelstvo před genocidou. Izrael, jako okupační mocnost v Gaze, tuto povinnost nesplňuje tím, že uvaluje blokádu způsobující hladovění a smrt (OHCHR, 2025).

2. Pilíř II: Mezinárodní pomoc:

- Mezinárodní společenství musí pomáhat státům prostřednictvím diplomatických, humanitárních a jiných prostředků. Státy jako Jordánsko a Egypt se pokusily dodat pomoc, ale blokáda Izraele tyto snahy maří (Middle East Eye, 2025).

3. Pilíř III: Včasná a rozhodná reakce:

- Pokud stát selže v ochraně svého obyvatelstva, mezinárodní společenství musí přijmout kolektivní opatření, včetně prostřednictvím Rady bezpečnosti OSN. Nedodržování příkazů ICJ ze strany Izraele spouští tuto povinnost, ačkoli veto USA zablokovalo akci (Rada bezpečnosti OSN, 2024).

Důkazy o genocidě: *Actus Reus* a *Mens Rea*

Případ Jihoafrické republiky tvrdí, že činy Izraele v Gaze, včetně blokády z roku 2025, představují genocidu, jak potvrdila Amnesty International a odborníci na genocidu:

1. Actus Reus (Fyzické činy):

- Úmluva o genocidě (článek II) definuje genocidu jako činy zahrnující zabíjení, způsobování vážných tělesných nebo duševních škod a vytváření životních podmínek vedoucích k fyzickému zničení. Blokáda Izraele splňuje tato kritéria:
 - **Zabíjení a vážné škody:** Úmrtí z hladovění, vychrtlé děti a kolaps nemocnic představují zabíjení a vážné škody (Amnesty International, 2025).
 - **Životní podmínky:** Blokáda vytváří podmínky pro fyzické zničení, přičemž více než polovina populace Gazy čelí „katastrofickému“ hladu (OHCHR, 2025).

2. Mens Rea (Úmysl):

- Úmluva vyžaduje úmysl zničit, zcela nebo částečně, skupinu (Palestince v Gaze). Prohlášení představitelů, jako Yoav Gallant (2023), Bezalel Smotrich (2025) a Moshe Saada (2025), ukazují úmysl nechat Gazu hladovět, jak uvádí Amnesty International a The Washington Post (2025).

Právní odpovědnost politických vůdců podporujících Izrael

Političtí vůdci, kteří nadále podporují Izrael navzdory silným důkazům probíhající genocidy, riskují obvinění z napomáhání a podněcování genocidy a válečných zločinů podle mezinárodního a domácího práva, protože jejich činy mohou podporovat nebo umožňovat porušování ze strany Izraele:

1. Mezinárodní právo:

- **Úmluva o genocidě (článek III(e)):** Spoluvina na genocidě zahrnuje poskytování materiální podpory, jako jsou zbraně, financování nebo diplomatické krytí, které umožňují genocidní činy. Vůdci v zemích jako USA, Velká Británie a Německo, které dodávají Izraeli zbraně a vojenskou pomoc, mohou být odpovědní, pokud jejich podpora umožňuje blokádu. Například USA poskytují přes 3 miliardy dolarů ročně na vojenskou pomoc, navzdory důkazům o genocidě (Zprávy CRS, 2025; Amnesty International, 2025).
- **Římský statut (článek 25(3)(c)):** ICC může stíhat jednotlivce, kteří napomáhají, podněcují nebo pomáhají při válečných zločinech, včetně hladovění. Poskytování zbraní nebo blokování rezolucí OSN by mohlo představovat takovou pomoc. Skupiny pro lidská práva vyzvaly k vyšetřování představitelů USA, Velké Británie a Německa za jejich roli při vyzbrojování Izraele, s odvoláním na spoluvinu na hladovění a genocidě (The Guardian, 2025).
- **Obvyklé IHL:** Státy a jednotlivci nesmí přispívat k porušování IHL. Vůdci poskytující bezpodmínečnou podporu riskují odpovědnost za podporu válečných zločinů, jako je kolektivní trest a hladovění. Rozhodnutí ICJ z roku 2007 *Bosna v. Srbsko* stanovilo, že státy s vlivem na pachatele musí jednat, aby zabránily genocidě, nebo čelit odpovědnosti (ICJ, 2007).
- **Univerzální jurisdikce:** Některé státy umožňují stíhání mezinárodních zločinů bez ohledu na místo jejich spáchání. Vůdci by mohli čelit právním krokům v zemích jako Španělsko nebo Belgie, kde byla univerzální jurisdikce aplikována na případy genocidy (Al Jazeera, 2025).

2. Domácí právo:

- **Právo USA:**
 - Část 620I Zákona o zahraniční pomoci zakazuje vojenskou pomoc zemím omezujícím humanitární pomoc USA. Vůdci, kteří ignorují porušování ze strany Izraele, jak dokumentuje DAWN (2025), mohou čelit domácím právním výzvám za porušení tohoto zákona, zejména vzhledem k výzvám zákonodárců jako senátor Bernie Sanders k pozastavení pomoci (Sanders, 2024).
 - Zákon o implementaci Úmluvy o genocidě (18 U.S.C. § 1091) umožňuje stíhání amerických občanů za spoluvinu na genocidě. Úředníci povolující pomoc Izraeli by mohli být terčem, zvláště pokud soudy zjistí, že taková podpora umožňuje genocidní činy (DAWN, 2025).
 - Neziskové organizace podaly žaloby proti americkým úředníkům, obviňující je z porušování domácího a mezinárodního práva pokračováním v prodeji zbraní Izraeli, přičemž případy čekají na projednání u federálních soudů (Reuters, 2025).
- **Právo Velké Británie:**
 - Zákon o Mezinárodním trestním soudu z roku 2001 umožňuje stíhání britských občanů za napomáhání válečným zločinům nebo genocidě. Vývoz zbraní do Izraele, navzdory důkazům o genocidě, vyvolal právní výzvy proti britským úředníkům, přičemž aktivisté usilují o zastavení licencí (Al Jazeera, 2025).

- Britský ministerský kodex vyžaduje dodržování mezinárodního práva a nedostatečné řešení spolupvinu by mohlo vést k domácí odpovědnosti, jak je vidět na veřejných šetřeních ohledně prodeje zbraní (The Guardian, 2025).
- **Německé právo:**
 - Německý zákon o zločinech proti mezinárodnímu právu (VStGB) kriminalizuje spolupvinu na genocidě a válečných zločinech. Pokračující vývoz zbraní do Izraele, navzdory příkazům ICJ, vedl k žalobám proti německým úředníkům, přičemž soudy zkoumají, zda vývoz porušuje mezinárodní povinnost (DW, 2025).
 - Ústavní závazek Německa k lidským právům, zakořeněný v jeho právním rámci po holocaustu, zvyšuje tlak na vůdce, aby se vyhnuli spolupvině (Německý federální úřad pro zahraniční záležitosti, 2025).
- **Další jurisdikce:**
 - Země jako Kanada, Francie a Nizozemsko, s domácími zákony kriminalizujícími spolupvinu na mezinárodních zločinech, čelí rostoucímu tlaku na vyšetřování vůdců podporujících Izrael. Například kanadský zákon o zločinech proti lidskosti a válečných zločinech umožňuje stíhání úředníků zapojených do vývozu zbraní (Reuters, 2025).
 - Francouzský trestní zákoník obsahuje ustanovení o spolupvině na genocidě a neziskové organizace podaly stížnosti proti úředníkům za prodej zbraní Izraeli (Le Monde, 2025).

3. Případové studie a precedентní případy:

- **Dárfúr (2009):** ICC vydal zatykače na súdánské úředníky, včetně obvinění ze spolupvinu na genocidě, čímž vytvořil precedens pro stíhání vůdců, kteří umožňují zvěrstva prostřednictvím materiální podpory (ICC, 2009).
- **Srebrenica (1995):** Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii (ICTY) odsoudil jednotlivce za napomáhání a podněcování genocidy poskytováním logistické podpory, čímž stanovil odpovědnost za nepřímé příspěvky (ICTY, Žalobce v. Krstić, 2001).
- **Myanmar (2017):** Zprávy OSN vyzvaly k vyšetřování mezinárodních aktérů dodávajících zbraně Myanmaru během genocidy Rohingů, zdůrazňující riziko spolupvinu pro státy a vůdce (Rada OSN pro lidská práva, 2018).
- Tyto precedентní případy naznačují, že vůdci podporující Izrael prostřednictvím zbraní, financování nebo diplomatického krytí by mohli čelit podobnému zkoumání, zejména s rostoucími důkazy o genocidě.

4. Praktické důsledky:

- **Stíhání ICC:** Zatykače ICC z listopadu 2024 na izraelské úředníky za hladovění jako válečný zločin naznačují aktivní vyšetřování, které by se mohlo rozšířit na zahraniční vůdce poskytující podporu. Neziskové organizace jako Amnesty International vyzvaly ICC k vyšetřování úředníků USA, Velké Británie a Německa za spolupvinu (Amnesty International, 2025).
- **Domácí žaloby:** Vůdci čelí rostoucím domácím právním výzvám, s žalobami v USA, Velké Británii a Německu obviňujícími z porušování národních zákonů zakazujících spolupvinu na genocidě a válečných zločinech (Reuters, 2025; DW, 2025).

- **Reputační a politické důsledky:** Vůdci riskují veřejný odpor a poškození pověsti, jak je vidět na protestech a kampaních zaměřených na úředníky podporující činy Izraele (Al Jazeera, 2025).
- **Sankce a zákazy cestování:** Vůdci zapletení do spoluviny by mohli čelit sankcím nebo omezením cestování, jak je vidět v případech soudánských a syrských úředníků (Rada bezpečnosti OSN, 2011).

5. Důkazy vyvolávající odpovědnost:

- **Zprávy Amnesty International:** Podrobná dokumentace blokády Izraele jako genocidní, s výzvami k odpovědnosti za státy, které ji umožňují (Amnesty International, 2025).
- **Průzkum odborníků na genocidu:** Průzkum z roku 2024 potvrzující činy Izraele jako genocidu, zvyšující tlak na podporující státy (Průzkum odborníků na genocidu, 2024).
- **Příkazy ICJ:** Nedodržování příkazů z roku 2024 ze strany Izraele poskytuje právní základ pro odpovědnost podporujících států za neschopnost zabránit genocidě (Příkazy ICJ, 2024).
- **Zprávy OSN:** Varování expertů OSN před „rozvíjející se genocidou“ v Gaze zahrnují státy, které nadále poskytují podporu (OHCHR, 2025).

Genocida jako „zločin zločinů“

Genocida je podle mezinárodního práva „zločinem zločinů“, nesmazatelnou skvrnou na lidské historii kvůli svému úmyslu vyhladit celé skupiny. Termín vytvořil Raphael Lemkin v roce 1944 a byl kodifikován v Úmluvě o genocidě z roku 1948, s cílem zabránit zvěrstvům, jako byl holocaust. Úmluva o genocidě, R2P a domácí zákony, jako je Zákon o zahraniční pomoci USA, ukládají právní a morální imperativ zabránit genocidě a trestat ji, přičemž státy a vůdci nesou odpovědnost za nečinnost nebo spoluvinu.

Podpora případu Jihoafrické republiky u ICJ

Případ Jihoafrické republiky, podporovaný více než 30 státy, je posílen nedodržováním příkazů ICJ ze strany Izraele, mezinárodní podporou, humanitárními důkazy a akcemi ICC. Riziko obvinění proti politickým vůdcům podporujícím Izrael zdůrazňuje naléhavost řešení této krize.

Závěr

Úplná blokáda Izraele na Gazu od března 2025 představuje genocidu, porušující mezinárodní humanitární právo, židovské právo a opatření ICJ. Úmluva o genocidě a R2P ukládají státům přísné povinnosti zabránit genocidě a trestat ji, povinnosti, které Izrael a jeho podporovatelé riskují porušením. Političtí vůdci, kteří nadále podporují Izrael prostřednictvím zbraní, financování nebo diplomatického krytí, navzdory silným důkazům o genocidě, mohou čelit obvinění z napomáhání a podněcování genocidy a válečných zločinů podle mezinárodního a domácího práva, včetně Zákona o zahraniční pomoci USA, britského zákona o ICC a německého VStGB. Mezinárodní společenství musí jednat rozhodně, aby zas-

tavilo tato zvěrstva a prosadilo spravedlnost, zajistilo, že ti, kteří stojí za Izraelem v této krizi, budou čelit odpovědnosti u soudu.

Klíčové citace

- Situační zpráva UNRWA č. 172
- Amnesty International: Blokáda Izraele
- OHCHR: Rozvíjející se genocida
- Příkazy ICJ 2024
- Prohlášení Smotriche
- DAWN: Část 620I
- Sanders: Zákon o zahraniční pomoci
- Zatykače ICC
- Bosna v. Srbsko
- Výsledek světového summitu 2005
- Human Rights Watch: IHL v Gaze